

Vlaanderen
is welzijn

Het UNIC project: toolbox rond gebruiksgerichte zorg en ondersteuning

Sam Van Bastelaere en Bert Morrens
Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

VAPH

VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

INHOUD

- UNIC project
- Toolbox
- Pilootfase in Vlaanderen
- Uitdagingen vervolgtraject

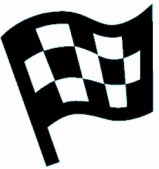
UNIC PROJECT

Europees project dat overheden wil ondersteunen om **gebruikersgerichte financieringsmodellen** toe te passen voor chronische zorg en ondersteuning

Persoonlijke budgetten voor personen met een handicap en hun zorgverleners

Kwaliteit van leven en inclusie bevorderen

UNIC PROJECT

Met de steun van het Europees Programma voor Werkgelegenheid en Sociale Innovatie 'EaSI' (2014-2020)

Oktober 2020 - september 2023

Finland, Ierland, UK, België, Oostenrijk, Tsjechië, Spanje

Projectdoelstellingen

1. Opstellen van een kader

Stappenplan met richtlijnen om drempels bij langdurige zorg en ondersteuning te overwinnen

2. UNIC toolbox

Tools om belanghebbenden te helpen modellen voor PVB in te voeren, op te volgen of te hervormen

3. Testen en valideren van de toolbox

De toolbox gedurende 12 maanden testen in Vlaanderen

4. Overdracht toolbox

Actieplannen om toekomstige ontwikkeling van de toolbox in andere landen te ondersteunen

*Opstellen kader

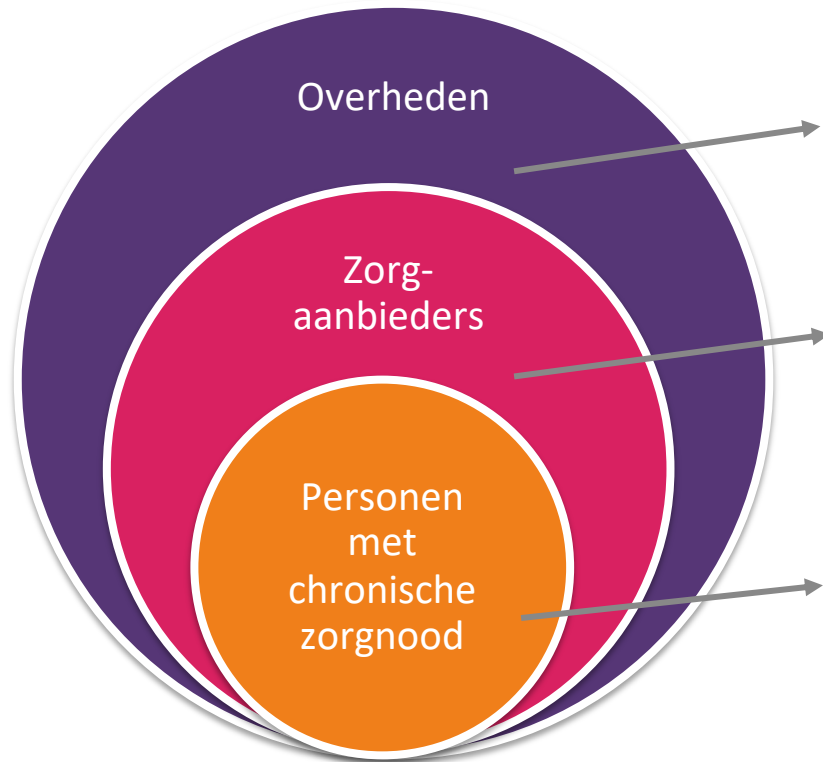
<https://www.unicproject.eu/publications>

UNIC Toolbox

Set van drie tools, elk gericht op specifieke doelgroep, ter ondersteuning bij het ontwerpen, implementeren, verbeteren en monitoren van een financieringssysteem met persoonlijk budgetten (PB)

Compliance Assurance Tool (CAT)

Evaluatie PB beleidssysteem

Service Delivery Tool (SDT)

Evaluatie diensten zorg en ondersteuning voor personen met PB

Quality Monitoring Tool (QMT)

Evaluatie impact PB op kwaliteit van leven

ACHTERGROND TOOLBOX

- Evaluatie i.f.v. **gebruiksgerichte** en **inclusieve** zorg en ondersteuning
- Uitgangspunten:

→ **VN-verdrag inzake rechten van personen met een handicap**

- Burgerschap
- Mensenrechten
- Gemeenschapsleven
- Inspraak en ondersteuning

→ **Quality of Life**

- Onafhankelijkheid
- Sociale participatie
- Welbevinden

KENMERKEN TOOLBOX

Europees

Online

Zelfevaluatie

Modulair

Advies

<https://toolbox.unicproject.eu>

[UNIC-TOOLBOX](#) [PERSOONSGEBONDEN BUDGETTEN](#) [WEG](#) [FAQ](#) [NEEM CONTACT MET ONS OP](#)

Een Eer Een

VUL DE TOOL IN

Tool voor kwaliteitsbewaking

Gericht op personen met langdurige zorg die een persoonsgebonden budget ontvangen

[MEER INFORMATIE →](#)

Unic-toolbox

De UNIC-toolbox is een set van drie tools die zijn ontwikkeld als onderdeel van het UNIC-project om overheidsinstanties te ondersteunen bij het ontwerpen, implementeren en monitoren van een financieringssysteem voor persoonlijke budgetten om langdurige zorg en ondersteuning te verbeteren.

[LEES MEER →](#)

<https://toolbox.unicproject.eu>

Gebruikers login

Vul hier uw gebruikersnaam en wachtwoord in om in te loggen op de website

Uw e-mailadres

Wachtwoord

Wachtwoord vergeten?

INLOGGEN →

Bent u een nieuwe gebruiker?

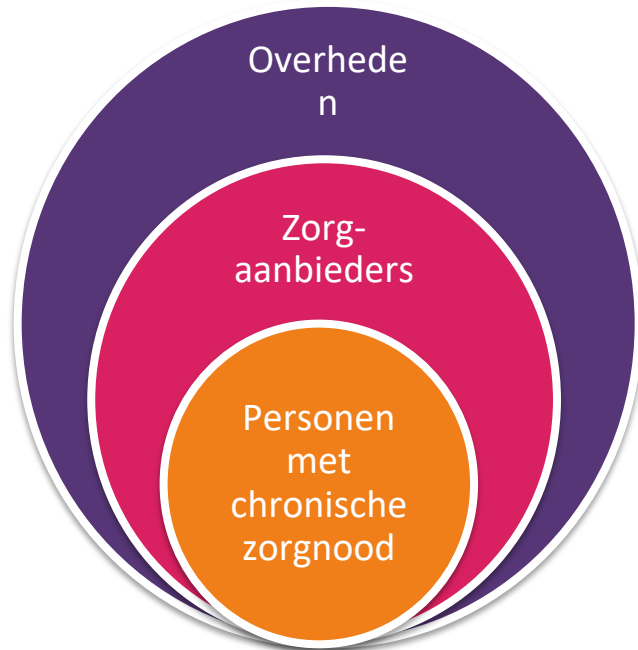
Als u nog geen account hebt en u wilt toegang krijgen tot ICT Tools en uw feedback delen, registreer u dan door op de onderstaande knop te klikken en uw account aan te maken.

Als u meer informatie wilt over het registratieproces, bekijk dan hier ons storyboard.

SCHRIJF JE HIER IN →

→ Gebruikerstype registreren

Quality Monitoring tool

SAMENVATTING

- De impact van het PB systeem op levenskwaliteit monitoren. Inzicht bieden: kan ik met PB mijn doelen bereiken?
- Belangenbehartiging bij VZA/overheid ondersteunen.
- Zwakke en sterke punten identificeren van het PB systeem zodat dit systeem kan verbeterd worden.

Doelgroep: iedereen die van zijn overheid een persoonsvolgend budget ontvangt, voor minstens 6 maanden
Hoe: zelf invullen of met hulp van anderen (*peers?*)

OPBOUW INSTRUMENT

Instrument bestaat uit 3 grote delen:

1. Hoe gebruik ik mijn persoonsvolgend budget?

2. Welke impact heeft het persoonsvolgend budget op de kwaliteit van mijn leven?

3. Wat is uw ervaring met de procedure voor het persoonsvolgend budget?

1. Hoe gebruik ik mijn persoonsvolgend budget?

Lijst activiteiten (o.a. dagelijkse levensvaardigheden, onderwijs, werk, sociaal leven, ...)

Ik gebruik mijn persoonsvolgend budget om te kunnen leven zoals een doorsnee persoon in mijn gemeenschap.

	Nee	Ja, maar nu niet	Ja	Belangrijk voor mij

2. Welke impact heeft het persoonsvolgend budget op de kwaliteit van mijn leven?

Onafhankelijkheid	Persoonlijke ontwikkeling
	Zelfbepaling
Sociale participatie	Interpersoonlijke relaties
	Sociale inclusie
	Rechten
Welbevinden	Emotioneel welbevinden
	Lichamelijk welbevinden
	Materieel welbevinden

voorbeeld vraag: met mijn PB kan ik mijn vaardigheden verbeteren of nieuwe vaardigheden leren om onafhankelijker te worden

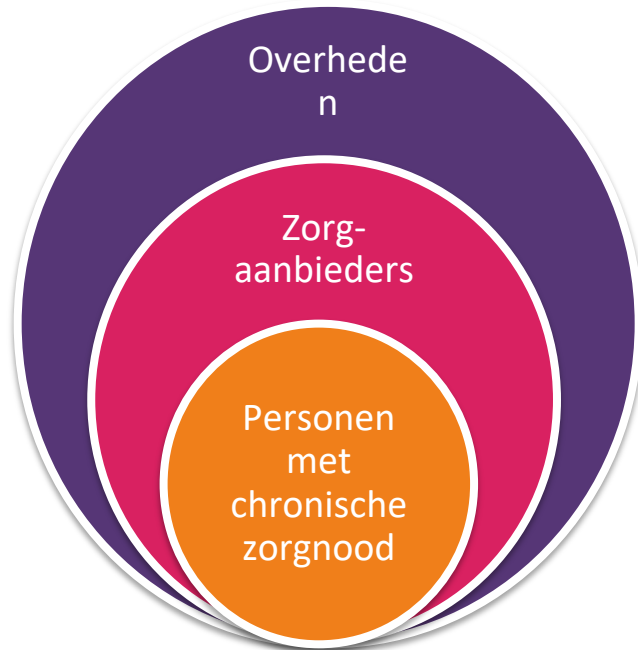
3. Wat is uw ervaring met de procedure voor het persoonsvolgend budget?

Keuze en discretie	Respect en waardigheid
Toegang	Rechten
Controle	Besluitvorming
Ondersteuning	Belangenbehartiging
Flexibiliteit	Opleiding
Actieve betrokkenheid	Hulpmiddelen
Informatie	Privacy
Regels	Beoordeling
Budgetbedrag	

voorbeeld vraag: Als ik een beslissing neem, wordt die gerespecteerd door het VAPH.

Service Delivery Tool

SAMENVATTING

- **Beoordelen** in hoeverre zorgaanbieders persoonsgerichte, inclusieve en op de thuissituatie afgestemde zorg en ondersteuning bieden (of in de toekomst kunnen bieden) in het kader van een systeem van persoonsvolgende budgetten, in overeenstemming met het UNCRPD, om zo
 - **verbeterpunten** voor de organisatie te **identificeren** en
 - **actiepunten** te **formuleren** met behulp van gericht advies over diverse relevante thema's in de tool zelf, waaronder het delen van goede praktijken.
-
- het **management** of beleidsmedewerkers van dienstverlenende organisaties (zorgaanbieders)
 - Idealiter wordt de tool door **verschillende** soorten personeelsleden ingevuld...

Secties	Sub-secties	Voorbeeld vragen (*)
1. Burgerschap	Belangenbehartiging Risicovolle beslissingen Vermogen beslissingen nemen Alledaagse beslissingen Romantische en seksuele beslissingen Eigen mening uiten Politieke betrokkenheid	Onze organisatie biedt gebruikers de vaardigheden om hun eigen belangen te behartigen. Onze organisatie heeft een mensenrechtencommissie
2. Gemeenschapsleven en zelfstandig wonen		
3. Wettelijk en administratief kader		
4. Risicobeheer en ondersteunende diensten		
5. Personeelsbestand		
6. Financiering		

(*) antwoordschaal: 1: sterk mee oneens, 2: oneens, 3: niet mee eens/niet mee oneens, 4: eens, 5: sterk eens, 6: weet niet, 7: niet van toepassing

VOORBEELD SECTIE 'PERSONEELSBESTAND'

Instrument voor opvolging van dienstverlening

0%

Personeelsbestand

Deze rubriek van de tool heeft betrekking op de werknemers van uw organisatie. Uw werknemers moeten de kennis en opleiding hebben om optimale diensten te kunnen verlenen. Ze moeten de rechten van de gebruikers begrijpen en weten hoe ze persoonsgerichte diensten kunnen verlenen.

Stap 1 van 2

Item

Sterk mee
oneens

Mee
oneens

Niet mee eens/niet
mee eens

Mee
eens

Sterk mee
eens

Weet
niet

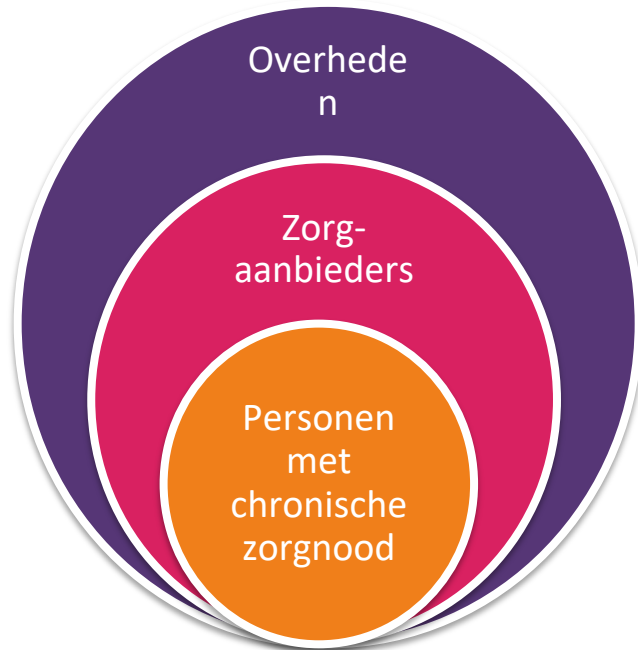
Niet van
toepassing

Kennis van persoonsvolgende budgetten en persoonsgerichte dienstverlening

Onze werknemers zijn goed op de hoogte van persoonsgerichte diensten. Dit omvat zorgpersoneel

Onze werknemers zijn goed op de hoogte van persoonsgerichte diensten. Dit omvat administratief personeel

Compliance Assurance Tool

SAMENVATTING

- **Beoordelen** wat de **sterke en zwakke punten** zijn van het ontwerp en de implementatie van het Persoonsvolgend Financieringssysteem (fase 1 - inventarisatiefase).
- In overleg **verbeterpunten** te **identificeren** (fase 2 - discussiefase).
- **Actiepunten** te **formuleren** waar prioritair rond gewerkt moet worden om zo het ontwerp en de implementatie van het Persoonsvolgend Financieringssysteem meer in lijn te brengen met het VN-verdrag (fase 3 - planningsfase).

Personen die werken voor overheden, met name de ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor het beleid en beheer van het systeem. Idealiter nemen ambtenaren deel die in verschillende afdelingen werken.

STRUCTUREN EN ONDERDELEN

Modulaire opbouw a.h.v. 2 inleidende vragen:

- **Reikwijdte:** doelgroepen
- **Ontwikkeling:** stadium beleid

→ Vragenlijst: experimenteel stadium (15')

→ Vragenlijst: vroeg stadium (30')

→ Vragenlijst: gevorderd stadium (45')

Vraagformulering:

- Stellingen met vaste schaal (eens - oneens)
- Open vraag met ruimte voor ideeën en feedback

STRUCTUREN EN ONDERDELEN

8 onderdelen/thema's:

- Diensten
- Vrijheid
- Opname (inclusie)
- Rechten
- Werknemers
- Financiering
- Beleid
- Systeemverandering

V5.1 Eerbiediging van mensenrechten

Bent u het eens met de volgende stellingen?

Item	Helemaal oneens	Niet mee eens	Noch mee eens, noch mee oneens	Mee eens	Helemaal eens	Geen idee
Er is goede wetgeving waarin het recht van mensen op Langdurige Zorg en Ondersteuning is vastgelegd.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De mensenrechten en in het bijzonder het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (VNCRPH) worden algemeen erkend.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Er zijn onafhankelijke organisaties die mensen helpen hun rechten af te dwingen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Informatie over Langdurige Zorg en Ondersteuning is beschikbaar in gemakkelijk te lezen en andere toegankelijke bronnen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De klachtenprocedure is betrouwbaar en effectief bij het oplossen van problemen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

PILOOTPROCES: testen tools in Vlaanderen (2022)

- **Workshops** met drie doelgroepen
 - Personen met handicap en netwerk (QMT)
 - Zorgaanbieders (SDT)
 - VAPH personeel (CAT)
- Concept **Peer-to-Peer** interviews bij QMT
 - Traject Konekt vzw
- **Proces evaluatie**
 - Wetenschappelijke impact assessment UGent

FEEDBACK

Fase 1: papieren versie tool

- Algemene aanpak
- Gebruik tool
- SWOT analyse

Fase 2: digitale versie tool

- Aanpassingen fase 1
- ICT omgeving
- Praktische gebruik

Ambitieuus, uitgebreid, complex:

- Vereenvoudiging structuur
- Aanpassingen
beoordelingsschaal
- Taalgebruik

Gebruiksvriendelijk, maar:

- Registratie en rapportage
- Vertaling Vlaamse context
- Ondersteuning en nazorg

UITDAGINGEN VERVOLGTRAJECT

- Realiteit versus verbeelding
 - tools afstemmen op huidige Vlaamse (beleids)context of ruimte laten voor wat toekomstig misschien mogelijk is?*
- Diversifiëren naar doelgroep
 - één standaardversie of aangepaste versies?*
- Onafhankelijk dataplatform of onderdeel van bestaande platformen beleid?
- Hoe de data gebruiken? Koppeling data verschillende tools?
- Hoe tools inschakelen in ruimer (veranderings)proces?

CONTACTEER ONS

VAPH

Zenithgebouw

Koning Albert II-laan 37

1030 BRUSSEL

Beleid@vaph.be

Service Delivery Tool & Quality Monitoring Tool testcase: Ons Erf

Symposium 13 oktober 2023
sessie 5
De-institutionalisering,
kwaliteitszorg en
organisatiebeleid

VAPH

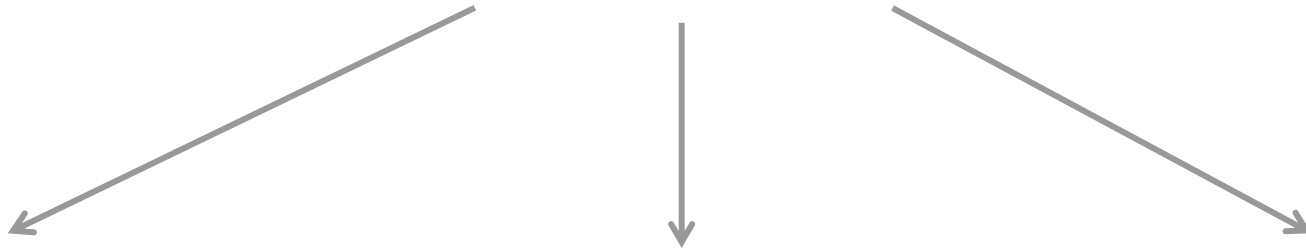
VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

Ervaringen afname SDT en QMT in Ons Erf

- Voorstelling van UNIE-K
- Kennismaken met Ons Erf
- Waarom UNIC binnen UNIE-K?
- Afname UNIC-tools: hoe aangepakt?
- Bevindingen & suggesties

UNIE-K, zorg en ondersteuning voor volwassenen met een meervoudige beperking

LOCATIE ONS ERF - BRUGGE

LOCATIE 'T VENSTER - EMELGEM

LOCATIE DE WAALBERG - GITS

LOCATIE ONS ERF - Brugge

- Zorg en ondersteuning voor volwassenen met een **ernstige meervoudige beperking**: een aangeboren verstandelijke beperking, vaak in combinatie met bijkomende psychische problemen, gedrags- en/of emotionele problemen, autisme,...
- Sinds enkele jaren ook ondersteuning voor mensen met een niet-aangeboren hersenletsel (**NAH**), met nood aan een intensieve en blijvende ondersteuning
- **220-tal cliënten**
- **Dag- en woonondersteuning**
- **Uiteenlopende activiteiten**, gaande van beleving en beweging, muziek, basale stimulatie tot taakgerichte activiteiten en bevorderen van zelfstandigheid
- **therapeutisch bad, boerderij en hippotherapeutisch centrum, belevingstuin, diverse (rolstoel-, tandem-, driewiel-) fietsen en gocarts**

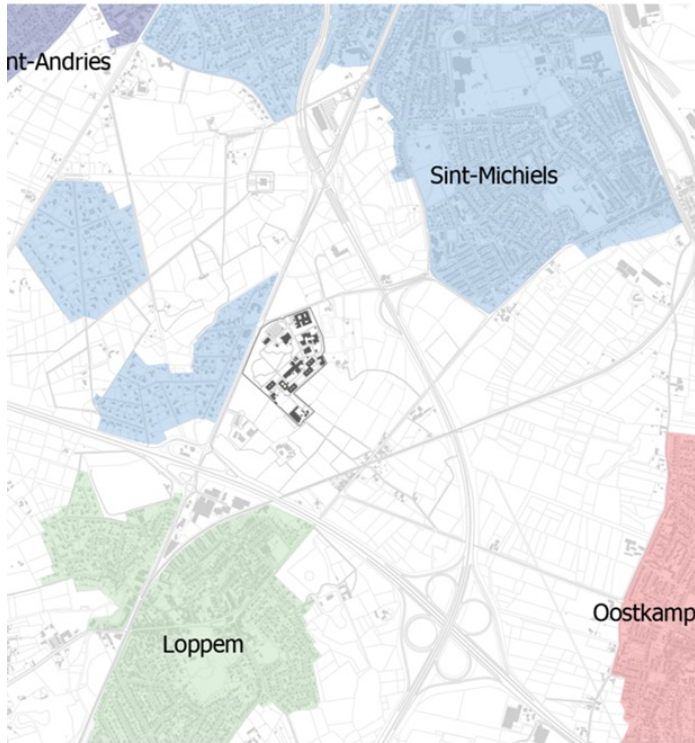
Medewerkers

- Woon- en dagbegeleiders, logistiek medewerker, teamcoach = kernteam
- 5 à 6 kernteams = unit: agoog & unitcoach
- verpleegkundigen, contextbegeleiders, nachtbegeleiders, diëtisten, artsen, logopedisten, kinesisten,
- Zelfstandig verpleegkundigen en kinesisten
- Vrijwilligers

- Niet-zorg = UNIE-K: technische dienst, keuken, boekhouding, personeelsdienst, communicatie, ict, onthaal, infrastructuur,

Ruimtelijke situering & beknopte historiek

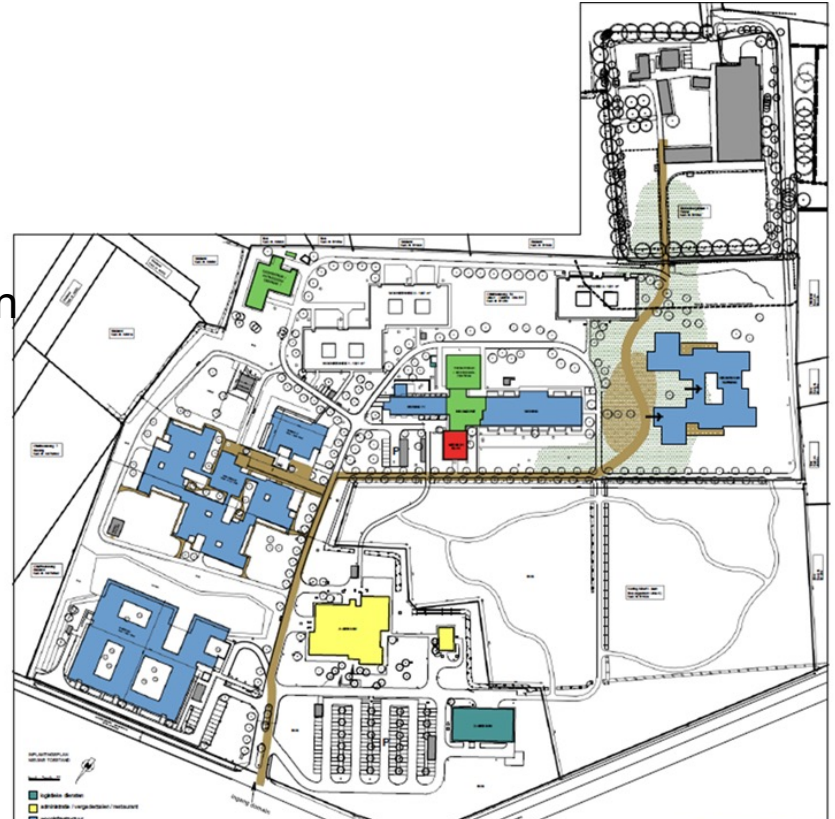

- Groene omgeving (bossen, velden, fiets- en wandelpaden)
- Afgesneden van woonbuurten door grote verkeerswegen
- Provinciaal initiatief, vanuit 'cure'
- Start 1 april 1986, fusie 2004

Masterplan: inzet op herontwikkeling

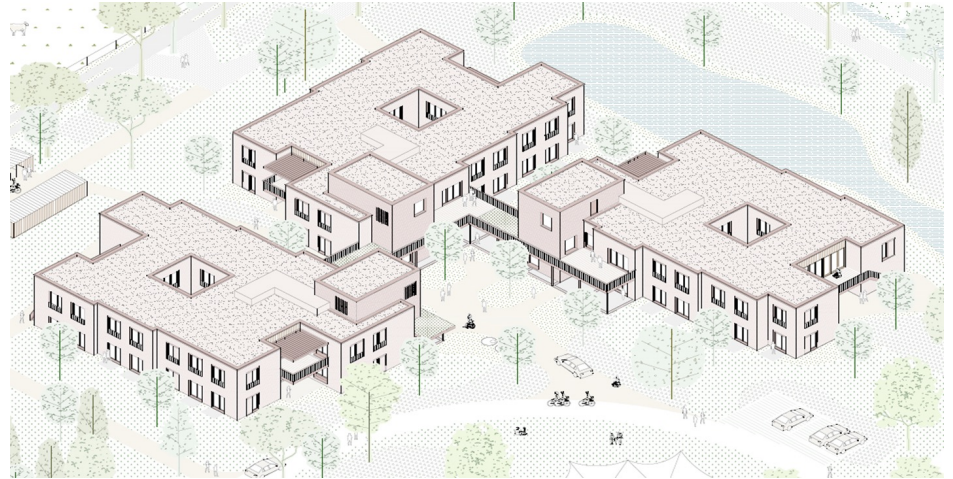
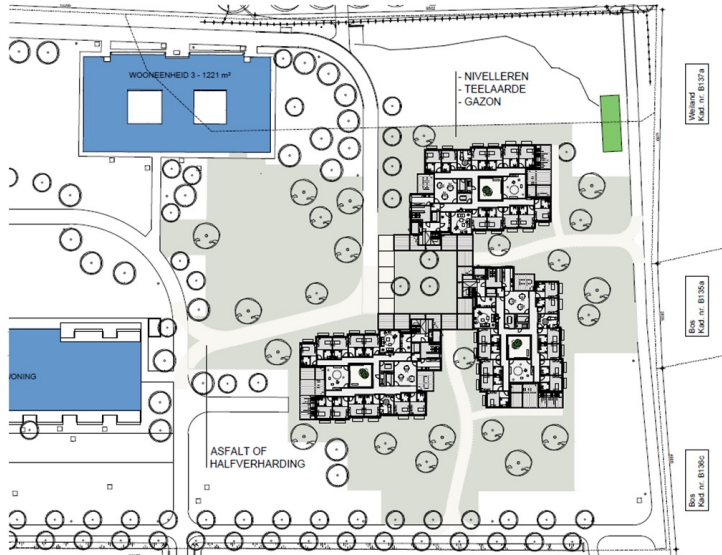
Via participatief proces:

- bevraging medewerkers, sociale netwerken
- trajecten met bewoners (studenten)
- 'gemengde' werkgroepen:
*inclusie & de-institutionalisering
omgeving & ontsluiting
bouwconcept*

Nieuwbouw via participatief proces

INPLANTINGSPLAN
nieuwe toestand

Waarom UNIC binnen UNIE-K?

- het 'uittesten' van de vragenlijsten in een context als Ons Erf
- eruit te leren ifv eigen lopend organisatorisch (her)ontwikkelingsproces

Aanpak afname tools

SDT

- Afzonderlijk ingevuld 3 agogen & mezelf (mei)
- Verschillen in antwoorden besproken (2 overlegmomenten)

QMT

- Voor 13 bewoners
- Aandachtsbegeleider, bewoner & netwerk (indien haalbaar)

UNIEKE MENSEN

Freddy

Ivo

Benny

Marian

2 bevindingen SDT *(Ons Erf)*

Invulling: disciplines rechtstreeks betrokken op ondersteuning
+ interdisciplinaire discussie achteraf
+ SMART actiepunten

Kleinschaligheid (binnen de grootschaligheid)

Educatieve waarde tool

Ruime interpretatiemogelijkheid terminologie & stellingen

Adviezen eerder duiding vooraf

Na stelling ruimte voor concreet voorbeeld

2 bevindingen QMT *(Ons Erf)*

Budget volledig voor noodzakelijke 'zorg': de 7 B's van toegankelijkheid

Verbeelding toegankelijkheid stimuleren via SDT?

Vraag bij rechten: is er (extern) een belangenbehartiger, kan die nodige info verwerven en deel uitmaken van een peergroup

Invloed andere zaken op KvL zichtbaar: 1. domeinen KvL, 2. bijdrage PVE

Stimuleert verbeeldingskracht 'hoe wil ik dat mijn leven eruit ziet'

Toont meer PVB als hefboom